

Warszawa, dnia 23 września 2011 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO ANALIZ I DOKUMENTACJI

Karta dużych rodzin w wybranych krajach europejskich

Francja

Francuska karta „**Rodziny wielodzietne**” dotyczy rodzin wielodzietnych posiadających co najmniej trójkę dzieci. Mogą otrzymać ją obywatele francuscy oraz zamieszkujący lub pracujący we Francji obywatele państw Unii Europejskiej lub krajów stowarzyszonych w EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu), a także cudzoziemcy mający prawo pobytu we Francji.

Do posiadania Karty mają również prawo rodziny tworzone przez małżonków pozostających uprzednio w innych związkach. Bierze się pod uwagę zarówno wspólne dzieci, jak i dzieci każdego ze współmałżonków, pod warunkiem, że są pod ich opieką i na ich utrzymaniu.

Karta „Rodziny wielodzietne” pozwala jej posiadaczom na korzystanie z rabatów i zniżek cenowych u licznych przedsiębiorców wielu sektorów, którzy jako partnerzy przystąpili do programu i wywieszają logo tej karty. Aktualna lista partnerów i konkretnych rabatów publikowana jest na stronie internetowej Ministerstwa Solidarności i Spójności Społecznej (Ministère des solidarités et de la cohésion sociale). Obecnie na liście znajduje się ponad 90 partnerów.

Zasadniczym partnerem pozostaje nadal, od roku 1921 roku (kiedy tę kartę po raz pierwszy wprowadzono) francuska kolej SNCF (Société nationale des chemins de fer français), która oferuje następujące ulgi taryfowe:

- 75% dla członków rodzin z co najmniej szóstką dzieci;
- 50% dla członków rodzin z co najmniej piątką dzieci;
- 40% dla członków rodzin z co najmniej czwórką dzieci;
- 30% dla członków rodzin z co najmniej trójką dzieci;
- 30% dla rodziców, którzy mieli lub wychowywali jednocześnie co najmniej piątkę dzieci.

Sondaż z 2009 roku wykazał, że jeden na czterech posiadaczy karty wykorzystuje ją do jazdy pociągiem przynajmniej raz w miesiącu. 26% użytkowników wykorzystuje kartę do jazdy pociągiem na wakacje lub długi weekend, 31% używa karty raczej rzadko, natomiast 17% – nigdy.

Od roku 2006, kiedy to powstała możliwość udzielania zniżek i rabatów przez partnerów handlowych i inne instytucje, do programu przyłącza się coraz więcej uczestników. W pierwszym roku było to 22 partnerów, w maju 2007 roku było ich już 44, natomiast w lipcu 2011 roku – 97. Użytkownicy kart mogą korzystać z szerokiego wachlarza zniżek, w tym do wejścia do muzeów narodowych, parków rozrywki, obiektów sportowych, zakupów w supermarketach i sklepach. Wśród uczestników programu są: sieci sklepów Auchan, Intermarché/Ecomarché, C&A, Yves Rocher, sklepy odzieżowe, obuwnicze, ze sprzętem AGD, Federacja Kampingu i Karawaningu, Park Asterixa, sieci restauracji i hoteli (np. Novotel), wypożyczalnie samochodów, w tym Avis, a także Związek Muzeów Narodowych, skupiający 33 muzea we Francji.

Jedna rodzina na cztery przynajmniej raz w miesiącu wykorzystuje kartę u innych partnerów handlowych niż kolej francuska. Spośród 7 milionów uprawnionych do wystąpienia o kartę, posiadają ją 3 miliony osób.

Ze względu na zaangażowanie francuskich kolei w program pomocy rodzinom wielodzietnym, wnioskodawcy do 2007 roku składali wniosek na stacji kolejowej, od 2007 roku mogą to zrobić przez Internet. Wystarczy, że wejdą na stronę www.voyages-sncf.com, wejdą w sekcję „train” na górze strony, klikną na „cartes et abonnements” i przejdą na dół strony do „cartes pour la famille”. Gdy przycisną „demande” pojawi się formularz. Francuska kolej wysyła następnie wnioskodawcom zestaw dokumentów do domu. Zawiera on formularz aplikacyjny, ulotkę wyjaśniającą do czego służy karta, a także koperty na zaliczkę i zdjęcie. Karta jest wydawana na trzy lata, po tym czasie należy złożyć wniosek o nową. Karta wydawana rodzicom, którzy mają pięcioro lub więcej dzieci, jest ważna przez sześć lat. Kolej pobiera za rozpatrzenie wniosku o wydanie karty opłatę w wysokości 19 euro. Kwota ta jest stała, niezależnie od tego, ile kart zostanie wydanych danej rodzinie. Każdy członek rodziny posiada swoją własną kartę.

Źródło: Ministerstwo Solidarności i Spójności Społecznej Francji oraz l'Alliance Européenne pour la Famille http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/families/index.cfm?langId=fr&id=1

Niemcy

Polityka prorodzinna w Niemczech prowadzona jest zarówno na poziomie federalnym, jak również na poziomie krajów związkowych (landów) i gmin.

W niemieckim landzie Badenia-Wirtembergia w 1979 roku wprowadzony został **Krajowy (Landowy) Paszport Rodzinny (KPR) (*Landesfamilienpass*)**, pomagający funkcjonować w społeczeństwie rodzinom z trójką i większą liczbą dzieci, osobom samotnie wychowującym dzieci i rodzinom, w których jest przynajmniej jedno dziecko ciężko upośledzone. KPR umożliwia w danym roku bezpłatny lub zniżkowy wstęp do 20 z około 220 państwowych i prywatnych instytucji kulturalnych działających na terenie landu Badenia-Wirtembergia, biorących udział w tym programie. W 2010 roku z programu skorzystało 160 tys. rodzin. Przyznanie KPR jest niezależne od wielkości dochodów w rodzinie.

Paszport Rodzinny (*Familienpass*) wydawany w mieście Vreden (land Północna Nadrenia-Westfalia), oferuje rodzinom z co najmniej trojgiem dzieci następujące ułatwienia i zniżki:

- ulgę w wysokości 50% na wejście na imprezy kulturalne organizowane przez miasto Vreden,
- ulgę w wysokości 50% ceny kursów doształcających na Uniwersytecie Ludowym (*Volkshochschule*) i w innych placówkach kształcenia dorosłych,
- zniżkę przy zakupie abonamentu na 10 wejść na basen miejski we Vreden,
- dotację do książek szkolnych dla uczniów szkół ponadpodstawowych,
- dotację do opłat za pobyt dziecka w placówce oświatowej w ramach odpowiedników polskich akcji „Lato w mieście” lub „Zima w mieście”,
- pomoc w okresie świąt Bożego Narodzenia dla rodzin, w których jest dziecko ciężko upośledzone.

Paszport rodzinny (*Familienpass*) w mieście Kitzingen (Bawaria) wprowadzony został w 1999 roku. Jest wydawany (po złożeniu wniosku) rodzinom z trójką i większą liczbą dzieci, osobom pobierającym zasiłek socjalny posiadającym przynajmniej jedno dziecko i ich małżonkom, osobom samotnie wychowującym przynajmniej jedno dziecko.

Paszport rodzinny mogą otrzymać rodziny, których dochód przed opodatkowaniem nie przekroczył w poprzednim roku określonej przez władze miasta granicy.

Rodziny posiadające Paszport Rodzinny korzystają z następujących przywilejów:

- 50% zniżki na wejście na kąpielisko / basen
- 50% zniżki na bilety wstępu na organizowane przez miasto imprezy kulturalne (np. muzyczne, teatralne, kabaretowe)

- 50% dofinansowania kosztów zajęć nauki muzyki na poziomie podstawowym dla dzieci i 30% dla dorosłych,
- bezpłatnej karty czytelnika biblioteki miejskiej,
- 50% zniżki na opłaty za wykłady i seminaria w ramach uniwersytetu ludowego.

Podobne rozwiązania funkcjonują także w wielu innych niemieckich miastach, m.in. Greiheim, Gröditz, Heiden i Raesfeld.

*Źródła : www.sozialministerium.de/de/Landesfamilienpass/80806.html
www.vreden.de/publish/viewfull.cfm?objectid=84e2775a_20ed_76a6_2ce0feda90df57b7
www.kitzingen.info/*

Włochy

We Włoszech modelowym przykładem jest **Karta Rodziny** miasta Modena, które ma innowacyjny pomysł na wsparcie rodzin. Rodziny, które mają trójkę lub więcej dzieci poniżej 18 roku życia i dochód roczny mniejszy niż 80 000 euro, mogą otrzymać „Kartę Rodziny”. Ta nieodpłatna karta została wprowadzona w 2006 roku i staje się coraz bardziej popularna zarówno wśród rodzin, jak i biorących udział w tej akcji uczestników programu, oferujących zniżki i inne korzyści.

Posiadacze modeńskiej Karty Rodziny mają prawo ubiegać się o rozmaite rabaty i zniżki po okazaniu karty wraz z dokumentem identyfikacyjnym podczas zakupów (u sprzedawcy biorącego udział w programie). Karta upoważnia także do 30% zniżek na zakup pieczywa w piekarniach uczestniczących w programie. Rodziny z rocznym dochodem mniejszym niż 40 000 euro są uprawnione do dodatkowej 10% zniżki przy dokonaniu zakupów za kwotę minimum 350 euro miesięcznie w sieciach handlowych, np. w jednej z największych włoskich sieci supermarketów, Conad. Karta Rodziny upoważnia do rabatów na zakupy ubrań, domowych sprzętów elektronicznych, artykułów sportowych, biżuterii, a także zapewnia zniżki w restauracjach, bankach, aptekach i klinikach. Samorząd miasta Modena wraz z prywatnym bankiem i ze 100 biorącymi udział w akcji firmami dodali do wcześniejszych założeń i pomysłów inne ułatwienia. Mimo, że grupa docelowa – mało i średnio zarabiające rodziny – jest liczna, to Karta Rodziny obejmuje również mieszkające w Modenie pary nie mające ślubu, posiadające troje lub więcej dzieci. To rozwiązanie jest bezprecedensowe, gdyż we Włoszech za rodzinę uznaje się związki zalegalizowane.

Liczba rodzin w Modenie, które czerpią korzyści z Karty Rodziny, wynosi od 1 000 do 1 200. Ponadto kilka innych włoskich miast (np. Bergamo, Bolonia, Triest, Parma i

Mediolan) rozpoczęło działania mające na celu wdrożenie podobnego planu pomocy ekonomicznej dużym rodzinom. Obecnie powstała propozycja Ministerstwa Polityki Rodzinnej, aby sfinansować państwową Kartę Rodziny.

Źródło: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/families/index.cfm?langId=fr&id=1

Przygotował zespół:
Artur Dragan,
Andrzej Krasnowolski,
Dział Analiz i Opracowań Tematycznych
Ewa Fibingier, praktykantka